

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Urtos/5/2025
Identifikačné číslo spisu:	4024200153
Dátum vydania rozhodnutia:	19.06.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:4024200153.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Štífta a Mgr. Michala Polláka v trestnej veci odsúdeného R. D. pre prečin podvodu podľa § 209 ods. 1, ods. 2 Trestného zákonníka Českej republiky v konaní o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 19. júna 2025 v Bratislave sťažnosť odsúdeného proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre zo 6. mája 2025, sp. zn. 1Ntc/40/2024, a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného R. D. sa zamietla.

Odôvodnenie

Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) uznesením zo 6. mája 2025, sp. zn. 1Ntc/40/2024, podľa § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2 Tr. zák. zamietol návrh odsúdeného R. D.Á., nar. X. K. XXXX v H. T., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vo výmere 20 mesiacov, uloženého mu rozsudkom Krajského súdu v Nitre z 1. februára 2024, sp. zn. 1Ntc/35/2023, ktorým bol uznaný rozsudok Okresného súdu Plzeň - juh, Česká republika z 20. septembra 2021, sp. zn. 24 T 83/2021, právoplatný 4. novembra 2021, so zaradením na výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený R. D. sťažnosť priamo do zápisnice na verejnom zasadnutí, ktorú odôvodnil prostredníctvom obhajcu JUDr. Gergelya Pšenáka podaním z 19. mája 2025. V odôvodnení podanej sťažnosti namietal, že súd sa nezákonne vysporiadal s dôvodmi ponechania jeho osoby vo výkone trestu odňatia slobody a nevzal do úvahy všetky dôvody jeho návrhu o podmiennečné prepustenie. Rovnako sa nestotožnil so závermi napadnutého uznesenia ohľadom nesplnenia materiálnych podmienok pre podmiennečné prepustenie, keďže preukázal, že sa chce a má kde zamestnať a tiež preukázal dôvodnosť očakávania, že v budúcnosti povedie riadny život. Uviedol, že síce bol viackrát odsúdený za majetkovú trestnú činnosť, avšak len v predmetnej veci bol vo výkone trestu odňatia slobody. Záverom sťažnosti namietal, že súd sa taktiež nevysporiadal s predloženým písomným sľubom a potvrdením o zamestnaní v prípade podmiennečného prepustenia.

Z týchto dôvodov odsúdený R. D. navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté rozhodnutie krajského súdu zrušil a sám vo veci rozhodol tak, že vyhovie jeho návrhu o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Sťažnosť spoločne s kompletným spisovým materiálom bola Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) riadne predložená 30. mája 2025. Následne najvyšší súd postupom podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému odsúdený podal sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku predchádzajúce, a dospel pritom k záveru, že sťažnosť odsúdeného R. D. nie je dôvodná.

Najvyšší súd zo spisového materiálu zistil, že Krajský súd v Nitre rozsudkom z 1. februára 2024, sp. zn. 1Ntc/35/2023, rozhodol podľa § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 549/2011 Z. z.“) tak, že rozsudok Okresného súdu Plzeň - juh z 20. septembra 2021, č. k. 24 T 83/2021-294 a naň nadväzujúce uznesenie Okresného súdu Plzeň - juh z 26. júla 2023, sp. zn. 24 T 83/2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Plzni z 22. augusta 2023, č. k. 8To/179/2023-348, ktorým bol R. D. na tam popísanom skutkovom základe uznaný vinným z prečinu podvodu podľa § 209 ods. 1, ods. 2 Trestného zákonníka Českej republiky a za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 20 (dvadsať) mesiacov, ktorého výkon bol nariadený do väznice s ostrahou, sa uznáva na území Slovenskej republiky. Súd zároveň rozhodol, že podľa § 517 ods. 2 Tr. por. a § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. odsúdený R. D. vykoná trest odňatia slobody na území Slovenskej republiky jeho pokračovaním bez premeny v ústave na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Uznesením Krajského súdu v Nitre z 2. mája 2024, sp. zn. 1Ntc/35/2023, bol odsúdenému podľa § 18 ods. 2 zákona č. 549/2011 Z. z., § 45 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. a § 414 ods. 1 Tr. por., do uloženého trestu odňatia slobody započítaný výkon trestu v Českej republike od 23. januára 2024 od 13:50 hod. do 17. apríla 2024 do 10:00 hod.

Dňa 28. novembra 2024 podal odsúdený návrh o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý odôvodnil vznikom nároku na podmiennečné prepustenie v zmysle § 66 ods. 1 písm. a) Tr. zák.

Krajský súd v Nitre uznesením z 11. februára 2025, sp. zn. 1Ntc/40/2024, podľa § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2 Tr. zák. návrh odsúdeného R. D., nar. X. K. XXXX v H. T., o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vo výmere 20 mesiacov, uloženého mu rozsudkom Krajského súdu v Nitre z 1. februára 2024, sp. zn. 1Ntc/35/2024 so zaradením na výkon do ústavu s minimálnym stupňom stráženia zamietol. Na podklade sťažnosti odsúdeného Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 13. marca 2025, sp. zn. 5 Urtost 2/2025 podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil a krajskému súdu uložil, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Z hodnotenia odsúdeného R. D. počas výkonu trestu odňatia slobody vo Väznici Odolov v Českej republike vyplýva, že odsúdený bol 25. januára 2023 zadržaný Políciou Českej republiky a 27. januára 2023 bol dodaný do výkonu väzby vo Väzobnej väznici Hradec Králové. Dňa 17. februára 2023 bol premiestnený do výkonu trestu odňatia slobody. Dňa 2. marca 2023 bol premiestnený do Väznice Odolov a 28. marca 2023 bol riaditeľom väznice zaradený do II. priestupnej skupiny vnútornej diferenciacie (PSVD). Bol umiestnený do oddielu B1, kde mu nebol udelený žiaden z voľných pohybov (väzobné stíhanie, v behu ďalšie trestné stíhanie). V súvislosti s pracovným zaradením sa do upratovacích prác v oddieli B1 zapájal štandardne, pracovne nebol zaradený. V prvom hodnotiacom období od 29. marca 2023 do 29. júna 2023 odsúdený stanovené ciele programu zaobchádzania plnil čiastočne z dôvodu neospravedlnenej absencie v jednej zo stanovených aktivít. V ďalších dvoch hodnotiacich obdobiach stanovený program zaobchádzania plnil na požadovanej úrovni, nebol odmenený, ani potrestaný. K personálu väznice sa chová slušne, autority rešpektuje, konflikty so

spoluodsúdenými nevyvoláva. Počas výkonu trestu odňatia slobody probačnú a mediačnú službu nekontaktoval, sociálny kontakt udržiaval s manželkou, bratom a svojou matkou. Za obdobie od 28. decembra 2023 až 27. marca 2024 odsúdený plnil stanovený program zaobchádzania nad rámec, za čo mu bola udelená odmena formou pochvaly. Na základe vyhodnotenia za uplynulé štyri po sebe nasledujúce hodnotiace obdobia odsúdený komplexne plnil ciele programu zaobchádzania (okrem prvého obdobia, kedy mal jednu neospravedlnenú účasť na aktivite) a svojim správaním a postojom k výkonu trestu naplnil účel výkonu trestu podľa ust. § 39 ods. 5 vyhlášky MS ČR č. 345/1999 Sb., ktorou sa vydáva poriadok výkonu trestu odňatia slobody v znení neskorších predpisov. V registri trestov v Českej republike má odsúdený už 9 záznamov, nepodmienečne odsúdený bol prvýkrát, so zaradením do väznice s ostrahou s nízkym stupňom zabezpečenia. Podľa hodnotenia odsúdený deklaroval, že po prepustení z výkonu trestu bude pracovať opäť ako predavač oblečenia na živnostenský list. Bol jedenkrát odmenený, potrestaný nebol, pracovne nebol zaradený. Po vyhodnotení posledného obdobia a na základe vyhodnotenia všetkých uplynulých hodnotiacich období ako celku, mal byť odsúdený navrhnutý komisii odborných zamestnancov, aby odporučila riaditeľovi väznice preradiť ho z II. do I. prestupnej skupiny vnútornej diferenciacie.

Z hodnotenia odsúdeného R. D. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou vyplýva, že odsúdený bol do ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou na ďalší výkon trestu premiestnený 30. apríla 2024 a po týždennom pobyte na nástupnom oddiele bol umiestnený na oddiel špecializovaného zaobchádzania, kde sa nachádza doposiaľ. Správanie a vystupovanie odsúdeného je na uspokojivej úrovni, slušné, osobnú hygienu dodržiava, v kolektíve odsúdených konfliktné situácie nevyvoláva, ústavný poriadok a časový rozvrh dňa sa snaží dodržiavať. V osobných veciach si udržiava primeraný poriadok, chodí riadne ustrojený a upravený v zmysle stanovených interných predpisov, výkonom funkcie z radov odsúdených nebol poverený. Dňa 29. januára 2025 mu bola udelená disciplinárna odmena - pochvala, za plnenie činností súvisiacich so všeobecným rozvojom osobnosti odsúdeného. Disciplinárne potrestaný nebol. Počas výkonu trestu neabsolvoval žiaden rekvalifikačný kurz, ani iné formy vzdelávania. Vo voľnom čase sa venuje sledovaniu televízneho vysielania a počúvaniu rozhlasu, hraniu spoločenských hier. Do aktivít organizovaných v rámci kultúrno-osvetovej činnosti sa zapája sporadicky, voľný čas sa snaží tráviť zmysluplne. Pracovne zaradený nebol z dôvodu obmedzených pracovných príležitostí a zaradenia na oddiel špecializovaného zaobchádzania. Podľa potreby sa zapája do činností zameraných na všeobecný rozvoj osobnosti v oblasti udržiavania čistoty a upravenosti ubytovacích a spoločenských priestorov ústavu. Svoje povinnosti si plní zodpovedne. Pred nástupom na výkon trestu odňatia slobody sa živil ako samostatne zárobkovo činná osoba špecializujúca sa na predaj ovocia a zeleniny. Kontakt formou korešpondencie a telefonovania udržiava s manželkou a deťmi, návštevy nežiadal. Po ukončení výkonu trestu sa chce vrátiť do miesta trvalého bydliska. Je zaradený do terapeutickej skupiny s cieľom uvoľňovania emocionálnych potrieb, pričom do uvedených aktivít sa snažil zapájať. Jeho spoluprácu možno hodnotiť ako pomerne uspokojivú. Odsúdený stanovené ciele ochranného programu zaobchádzania plní, resocializačná prognóza je u neho podľa nástroja hodnotenia rizika recidívy trestnej činnosti CRA menej priaznivá, riziko recidívy trestnej činnosti je stredné. Na základe uvedených skutočností riaditeľ ústavu na výkon trestu odňatia slobody odporúča podmienené prepustenie a v prípade podmieneného prepustenia neodporúča uloženie primeraných obmedzení a povinností.

Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. súd, ktorý rozhodol o uznaní a výkone rozhodnutia, je oprávnený prijať všetky následné rozhodnutia spojené s výkonom trestnej sankcie vrátane podmieneného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 1 písm. a) Tr. zák. súd môže odsúdeného podmienenčne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák. pri rozhodovaní o podmienenom prepustení súd prihliadne aj na povahu

spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Z vyššie citovaných ustanovení plynie, že pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je nutné, aby odsúdený kumulatívne splnil dve podmienky. Formálnu - vykonal trest v zákonom stanovenej dobe a materiálnu - plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Pokiaľ ide o formálnu podmienku, ako správne krajský súd skonštatoval, táto bola splnená 23. novembra 2024.

Vo vzťahu k materiálnej podmienke, najvyšší súd v zhode s krajským súdom dospel k záveru, že táto nie je naplnená. Aj najvyšší súd je toho názoru, že opakované páchanie druhovo identickej trestnej činnosti majetkového charakteru, za ktorú bol odsúdený desaťkrát súdne trestaný svedčí o tom, že v jeho prípade nemožno očakávať, že by v budúcnosti viedol riadny život. Aj v správe riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou sa z tohto dôvodu konštatuje menej priaznivá resocializačná prognóza so stredným rizikom recidívy.

Vo vzťahu k prípadným námietkam odsúdeného najvyšší súd upozorňuje, že na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu neexistuje „právny nárok“, ktorého by sa mohol domáhať ihneď, ako sa po určitú zákonom stanovenú dobu správal vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti. „Zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy.“ (ŠÁMAL, P. a kol. Trestní zákoník I. § 1 až 139. Komentár. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 952.).

Okolnosťou, ktorá má pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení význam, je podľa odbornej literatúry, ako aj bohatej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu (viď napr. uznesenie z 12. augusta 2015, sp. zn. 3 Urtost 3/2015, z 10. septembra 2014, sp. zn. 1 Tost 19/2015, z 25. februára 2015, sp. zn. 3 Urtost 1/2015, z 24. septembra 2015, sp. zn. 6 Urtost 1/2015, zo 7. apríla 2016, sp. zn. 5 Urtost 2/2016), aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného, vrátane jeho prípadnej trestnej činnosti.

Najvyšší súd dodáva, že posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojím spôsobom vždy len predpokladom, ktorý je vyslovený s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, a pri ktorom je súd vždy odkázaný na objektívne okolnosti. Takouto okolnosťou sú aj doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti.

Isteže, nemožno paušálne dospieť k záveru, že u viacnásobných recidivistov, už podmiennečné prepustenie z výkonu trestu a priori nepripadá do úvahy. Faktom ale je, že s ohľadom na ich kriminálnu minulosť, bude splnenie materiálnej podmienky (o ich polepšení a nízkeho rizika recidívy) skôr výnimočné, ako bežné.

Najvyšší súd zdôrazňuje, že odsúdený R. D. už dostal zo strany spoločnosti opakovane možnosť preukázať, že aj „miernejší trest“ na jeho nápravu postačuje, no túto možnosť nevyužil a k páchaniu trestnej činnosti majetkového charakteru sa zakaždým navrátil, pričom je nutné poznamenať, že aj trest odňatia slobody, ktorý aktuálne vykonáva, mu bol nariadený potom, čo sa neosvedčil v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia. V jeho prípade je súd toho názoru, že sa vo výkone trestu len prispôbuje väzenským podmienkam a po jeho návrate na slobodu je veľké riziko, že bude v trestnej činnosti pokračovať. Hoci odsúdený na verejnom zasadnutí prezentoval kritický postoj k svojej trestnej minulosti, ako aj snahu zamestnať sa, a to predložením potvrdenia spoločnosti R. s. r. o., o tom, že ho v prípade podmiennečného prepustenia zamestná, neuviedol a ani zo spisu nevyplývalo nič, na základe čoho by bolo možné dospieť k záveru, že tentokrát sa už naozaj polepšil a ďalšej trestnej činnosti sa nedopustí. V

tomto kontexte najvyšší súd v zhode s krajským súdom uzatvára, že ani potvrdenie o budúcom zamestnaní nepredstavuje dostatočnú záruku, že by odsúdený po podmiennečnom prepustení viedol riadny život, keďže príjem zo zamestnania odsúdenému nebránil v minulosti v páchaní majetkovej trestnej činnosti.

Vo vzťahu k námietke odsúdeného, že krajský súd sa nevysporiadal s predloženým písomným sľubom a potvrdením o budúcom zamestnaní a nevzal do úvahy všetky dôvody jeho návrhu o podmiennečné prepustenie, najvyšší súd uvádza, že krajský súd venoval dostatočnú pozornosť všetkým skutočnostiam uvedeným v návrhu o podmiennečné prepustenie a jasným a zrozumiteľným spôsobom vysvetlil, prečo ani napriek prísľubu vedenia riadneho života a predloženému potvrdeniu spoločnosti R. s. r. o., nie je možné v prípade odsúdeného prijať záver o splnení materiálnej podmienky pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Na podklade vyššie formulovaných úvah najvyšší súd vyhodnotil sťažnosť odsúdeného R. D. ako nedôvodnú, a preto ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. zamietol.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.